

VILJANDI VALLA MÄÄRATLETUD PIIRKONNA HARIDUSVALDKONNA VÕIMALIKUD ARENGUD

Analüüs

2014

SISUKORD

1. Sissejuhatus

2. Analüüsi lühikokkuvõte

2.1. Viljandi valla määratletud piirkonna haridusvaldkonna arvamusiidrite ühine kaugem siht

2.2. Viljandi valla määratletud piirkonna haridusasutuste hetkeolukorra analüüs

2.3. Viljandi valla määratletud piirkonna haridusvaldkonna võimalikud arengud

LISA 1 – Tunnustava intervjuu kirjeldus ja küsimused

LISA 2 – Heimtali Lasteaia arvamusiidrite intervjuude lühikokkuvõtete koond

LISA 3 – Puiatu Lasteaed-Kooli arvamusiidrite intervjuude lühikokkuvõtete koond

LISA 4 – Heimtali Põhikooli arvamusiidrite intervjuude lühikokkuvõtete koond

LISA 5 - Viljandi valla teiste arvamusiidrite intervjuude lühikokkuvõtete koond

1. SISSEJUHATUS

Viljandi valla määratletud piirkonnas tegutseb õppeaastal 2013/2014 viis haridusasutust: Heimtali Lasteaed, Puiatu Lasteaed-Kool, Heimtali Põhikool, Ramsi Lasteaed-Kool ja Päri Lasteaed. Kahe viimase haridusasutuse võimalikud arengud on erinevate huvigruppide esindajatega läbi arutatud ja lahendused leitud. **Analüüsis puudutatakse põhiliselt Heimtali Lasteaia, Puiatu Lasteaed-Kooli ja Heimtali Põhikooli võimalikke arenguid.**

Heimtali Lasteaia töötab õppeaastal 2013/2014 üks liitühm, lasteaia veebilehe andmetel käib rühmas 18 last. Puiatu Lasteaed-Kooli lasteaia liitühmas käib õppeasutuse veebilehe andmetel 12 last, 1.-5. klassis õpib 14 õpilast, kokku 26 last. Heimtali Põhikoolis õpib kooli veebilehe andmetel 2013/2014. õppeaastal 115 õpilast.

Käesoleva analüüsi eesmärk: Viljandi valla määratletud piirkonna haridusasutuste hetkeolukord ja Viljandi valla määratletud piirkonna haridusvaldkonna võimalikud arengud on 48 Viljandi valla haridusvaldkonna arvamusiidriga läbi viidud intervjuu käigus ajavahemikus 28.04.2014 – 28.05.2014 kaardistatud. Lisas 1 on leitav tunnustava intervjuu kirjeldus ja küsimused.

Meistrite Kool OÜ koolitaja-konsultant Marika Ivandi koostas tunnustava intervjuu kirjelduse ja küsimused toetudes Piret Jeedase poolt avaldatud vastavatele materjalidele ning viis läbi 48 intervjuud nii Heimtali Lasteaia lastevanemate ja töötajate, Puiatu Lasteaed- Kooli ning Heimtali Põhikooli õpilaste, lastevanemate, töötajate kui teiste valla arvamusiidritega. Kõigi intervjuude lühikokkuvõtete koondid on lisades 2-5.

Analüüs koosneb analüüsi lühikokkuvõttest, kus on välja toodud Viljandi valla määratletud piirkonna haridusvaldkonna arvamusiidrite ühine kaugem siht, Viljandi valla määratletud piirkonna haridusasutuste hetkeolukorra analüüs ja Viljandi valla määratletud piirkonna haridusvaldkonna võimalikud arengud ning juba mainitud lisadest 1-5.

2. ANALÜÜSI LÜHIKOKKUVÕTE

Analüüsi lühikokkuvõtte põhineb tunnustavate intervjuude käigus välja toodud mõtetel, mis jõudsid peale intervjuud kirjalikult intervjuueeritavani, mida ta sai vastavalt oma äranägemisele täiendada ja täiendustega intervjuu läbiviijale saata. Intervjuu viidi läbi kahe Heimtali Lasteaia lapsevanemaga, kahe lapsevanema ja töötajaga ning viie lasteaia töötajaga. Intervjuul osales neli Puiatu Lasteaed-Kooli õpilast, neli lapsevanemat, üks lapsevanem ja töötaja, neli töötajat ning üks kohalik arvamusiidrid. Heimtali Põhikoolist osales intervjuul viis õpilast, neli lapsevanemat, üks lapsevanem ja töötaja, kaheksa töötajat ning üks kohalik arvamusiidrid. Teiste Viljandi valla arvamusiidritega viidi läbi kuus intervjuud. **Kokku viis Meistrite Kool OÜ koolitaja-konsultant läbi 48 intervjuud.**

Tabel 1. Intervjuueeritud õpilaste, lastevanemate, töötajate ja teiste arvamusiidrite jaotus.

Haridusasutus	Õpilaste arv	Lastevanemate arv	Töötajate arv	Teiste arvamusiidrite arv
Heimtali Lasteaed	-	2 (+ 2 nii lapsevanem kui töötaja)	5	
Puiatu Lasteaed-Kool	4	4 (+1 nii lapsevanem kui töötaja)	4	1
Heimtali Põhikool	5	4 (+1 nii lapsevanem kui töötaja)	8	1
Viljandi Vallavalitsus ja Volikogu	-	-	-	6
Kokku	9	14	17	8

2.1. VIJANDI VALLA MÄÄRATLETUD PIIRKONNA HARIDUSVALDKONNA ARVAMUSLIIDRITE ÜHINE KAUGEM SIHT

Ühise kaugema sihi väljaselgitamisel otsiti vastust küsimusele, milliste hoiakute, teadmiste ja oskustega inimesi me tulevikku silmas pidades kasvatame. Riiklikke õppekavu silmas pidades saab täiendada veel, et noor oleks kooli lõpetades valmis nii pere-, töö- kui ka avalikuks eluks.

Näib, et vastajad on oluliseks pidanud nii Soome põhikooli õppekava tähtsaimat eesmärki, et **põhikoolis kindlustatakse õpilaste terviklik isiksuse areng**, kui ka Euroopa Liidu välja toodud võtmepädevusi, mis noortel peaksid õppe käigus välja arenema:

- 1) emakeeleoskus;
- 2) võõrkeelteoskus;
- 3) matemaatikapädevus, teadmised teaduse ja tehnoloogia alustest;
- 4) infotehnoloogiline pädevus;
- 5) õppimisoskus;
- 6) sotsiaalne ja kodanikupädevus;
- 7) algatusvõime ja ettevõtlikkus;
- 8) kultuuriteadlikkus ja –pädevus <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2006-0365+0+DOC+XML+V0//ET>.

Intervjueeritavad vastasid Viljandi valla määratletud piirkonna ühise kaugema sihi väljaselgitamiseks küsimusele, milliste hoiakute, teadmiste ja oskustega inimesi me tulevikku silmas pidades kasvatame. Põhiliselt kontsentreeruti hoiakute ja oskuste väljatoomisele. Järgnev tabel annab vastustest ülevaate.

Tabel 2. Intervjueeritavate välja toodud noortes kasvatatavad hoiakud, teadmised ja oskused.

Hoiakud, teadmised oskused	Heimtali Lasteaed	Puiatu Lasteaed- Kool	Heimtali Põhikool	Viljandi valla teised arvamusliidrid	Kokku
Suhtlemisoskus	5	3	9	2	19
Koostöö-, meeskonnatööoskus	1	5	5	2	13
Elus hakkama saav, toimetulev	2	6	2	1	11
Hooliv, endast ja teistest hooliv	4	1	1	2	8
Töökas, innukas, tööharjumusega, töötahtega	2	2	4		8

Üksteisega, teistega arvestav	3	1	4		8
Ennast tundev, oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid teadev, realistlikult oma võimeid hindav	1	1	4	1	7
Rahumeelne, mitte konfliktne, sisemiselt ja väliselt tasakaalus, psühholoogiliselt stabiilne, positiivse hoiakuga		3	2	2	7
Ennast ja teisi austav, väärtustav	1		3	2	6
Eneseväljendusoskus, esinemisoskus	2		3	1	6
Söögi tegemise jt igapäevaste praktiliste tegevuste oskus		2	2	2	6
Distsiplineeritud, reegleid järgiv, kombeid tundev, viisakas, käitumisoskusega	1	1	3	1	6
Oma tee leidnud, valikuid teha oskav, eesmärgiteadlik, edasipüüdlik		1	4	1	6
Katsetamis- ja proovimisvalmisolekuga		4	1	1	6
Sotsiaalne, sotsiaalselt hakkama saav, sotsiaalsete oskustega	1		3	1	5
Lahenduste leidmise oskus, olulise ebaolulisest eristamise oskus, ajaplaneerimisoskus, „ei“ ütlemise oskus		1	3		4
Sõbralik, seltsiv	2	2			4
Kohusetundlik	1	1	2		4
Tähelepanelik, abivajajaid, erinevusi märkav	3		1		4
Loodust ja puhast keskkonda väärtustav ja hoidev		3		1	4

Vastutustundlik		1	3		4
Inimlikke, püsivaid väärtusi hindav, kindlate väärtushinnangutega	1	1	1		3
Tolerantne, salliv	1	1	1		3
Enda eest seisev, enesekindel, oma arvamusega		2		1	3
Laia silmaringiga, teadlik, haritud		2		1	3
Mõtlemis- ja analüüsioskus				3	3
Lugemisoskus	1	1			2
Majandamisoskus			2		2
Õnnelik	1	1			2
Oma tunnetega ümber käia oskav, oma emotsioone väljendav	2				2
Julge, valmis esinema		1	1		2
Eluterve, tervete eluviisidega		1	1		2
Aus		1		1	2
Identiteeditundega, isamaalise kasvatusesega, kodupaika armastav			1	1	2
Õpitahtega			2		2
Kuulamisoskus	1				1
Kirjutamisoskus	1				1
Üksteise mõistmise oskus			1		1
Rõõmu tunda oskav			1		1
Tahtejõuga	1				1
Üksteist tunnustav	1				1
Abivalmis	1				1
Kannatlik	1				1
Headust hindav	1				1
Ühtehoidev		1			1
Motiveeritud, inspireeritud		1			1
Tänulik			1		1
Eetilise kasvatusesega, südametarkusega			1		1
Kohanemisvõime, valmisolek improvisatsiooniks			1		1
Traditsioone hoidev			1		1

Kokkulepetest kinnipidav			1		1
Oma ideid teostav, ettevõtlik			1		1
Avatud ja loova mõtlemisega				1	1

Ühise kaugema sihi määratlemisel saab eelnevaid hoiakuid ja oskusi ka Põhikooli riiklikus õppekavas kirjas olevate üldpädevuseti lahti mõtestada ja jaotada. Põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevused koos selgitustega on järgmised:

8

- 1) väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;
- 2) sotsiaalne pädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;
- 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;
- 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;
- 6) matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

2.2. VIJANDI VALLA MÄÄRATLETUD PIIRKONNA HARIDUSASUTUSTE HETKEOLUKORRA ANALÜÜS

2.2.1. Intervjueeritavate enam välja toodud Viljandi valla määratletud piirkonna haridusasutuste ja kogu valla arengut puudutavad **tugevad küljed**. Välja on toodud need arvamused, mida on öeldud vähemalt kahe intervjueeritava poolt. Arvamused ei ole tähtsuse või millegi muu järjekorras.

Heimtali Lasteaed

- Heimtali Lasteaed on väike.
- Heimtali Lasteaia õpetajad teevad head tööd.
- Heimtali Lasteaia lapsed saavad koolis hakkama.
- Halliste valla lapsi tuuakse Heimtali Lasteaeda.
- Heimtali Lasteaia lapsevanemad on talgute korras panustanud laste kasvukeskkonna paremaks muutmise.
- Heimtali Lasteaia lapsed kasutavad Heimtali spordisaali.

9

Puiatu Lasteaed-Kool

- Puiatu Lasteaed-Kool on turvaline, väike ja kodu lähedal.
- Puiatu Lasteaed-Koolis on kiusamist vähem.
- Puiatu Lasteaed-Koolis tehakse individuaalset õpet.
- Puiatu Lasteaed-Kooli HEV lapsed on hoitud, õpetajad on tööks HEV lastega ette valmistatud, koolis töötab logopeed.
- Puiatu Lasteaed-Kooli eripäraks on loodus- ja keskkonnahariduslik õppesuund.
- Puiatu Lasteaed-Koolis valmistatakse maitstavaid sööke.
- Puiatu Lasteaed-Koolis viiakse läbi projekte, korraldatakse õppekäike, õuesõpet, õpitakse koos näidendeid, esinetakse kogu kogukonnale.
- Puiatu Lasteaed-Kooli töötajad teevad koostööd ühise eesmärgi nimel.
- Peale ühe õpetaja on kõik õpetajad sõbralikud ja abivalmid.
- Puiatu Lasteaed-Koolil on hea koostöö kooli vilistlastega, rahvamaja ja raamatukoguga.
- Puiatu Lasteaed-Koolil on kooliaed ja staadion.
- Puiatu lasteaia hoone on renoveeritud.
- Puiatu Lasteaed-Koolis korraldatakse suviti käsipalli- ja vibulaagreid, teenitakse koolile lisaressursse.

Heimtali Põhikool

- Heimtali Põhikooli ja ringtalli hoone on äsja korralikult renoveeritud, koolis on kaasaegsed tehnilised vahendid ja sportimisvõimalused.
- Heimtali Põhikool on Viljandi maakonna kõige suurem põhikool.
- Heimtali Põhikoolis tegeldakse juba aastaid kodu-uurimisega, osaletakse kodu-uurimise konverentsidel ja korraldatakse neid, tähistatakse mõisapäevi, traditsioone peetakse oluliseks.

- Heimtalil Põhikoolis tegutseb õpilasesindus, kooliraadio.
- Heimtalil Põhikoolis on mitmekülgne huvitegevus, tegutseb ca 20 huviringi.
- Heimtalil Põhikoolis töötavad eripedagoog, sotsiaalpedagoog, õpiabirühmad, pikapäevarühmad.
- Heimtalil Lasteaed ja Põhikool teevad koostööd.
- Viljandi linna lapsed vajavad vahel väikesi klassikollektiive ja tulevad seetõttu Heimtalil Põhikooli.

Viljandi vald

10

- Heimtalil ja Viljandi vahel on hea bussiühendus.
- Heimtalil tunnevad kõik kõiki.
- Heimtalil ja Ramsil vahel on kergliiklustee.
- Puiatus on tekkinud kogukonnatunne, talgutel osales 40 talgulist.
- Puiatus on rahvamaja ja raamatukogu.
- Puiatu raamatukogus toimub joogatreening.
- Pärsti vallas tegutses noorte volikogu.

2.2.2. Intervjueeritavate enam välja toodud Viljandi valla määratletud piirkonna haridusasutuste ja kogu valla arengut puudutavad **nõrgad küljed**. Välja on toodud need arvamused, mida on öeldud vähemalt kahe intervjueeritava poolt. Arvamused ei ole tähtsuse või millegi muu järjekorras.

Heimtalil Lasteaed

- Heimtalil Lasteaia hoone ja aed on amortiseerunud, ruumid külmad.
- Heimtalil Lasteaed ja Heimtalil Põhikool ei tee piisavalt koostööd.
- Heimtalil Lasteaia personal on vananenud vaadetega.

Puiatu Lasteaed- Kool

- Puiatu Lasteaed-Kooli fassaad, põrandad, aknad ja küttesüsteem on amortiseerunud.
- Puiatu Lasteaed-Koolile on vähe ressursse eraldatud.

Heimtalil Põhikool

- Heimtalil Põhikoolis töötab vähe noori õpetajaid.
- Heimtalil Põhikooli õpetajad kipuvad tunnis karjuma.
- Pidžaamapidu lükatakse kogu aeg edasi, õpetajad pole aega leidnud.
- Heimtalil Põhikoolis on kaadriprobleemid.
- Heimtalil Põhikooli huviringides käib vähe lapsi.

Viljandi vald

- Noortel peredel ei ole kuskil elada, ei müüda krunte, kortereid.

- Heimtali vana kaupluse hoone seisab tühjana, ei ole leidnud rakendust.
- Heimtalil ei ole külaplatsi, külatuba.
- Heimtali elanikkond on eakas.
- Puiatu ja Heimtali vaheline bussitransport ei toimi, lapsed jõuavad liiga vara kooli ja liiga hilja koju.
- Puiatu inimesed tundsid varem, et neid ei ole kuulda võetud, vald on selja keeranud.
- Heimtali ja Ramsi elanike vahel on mingi vana vimm.
- Viljandi vallas ollakse pettunud, sest Pärsti valla tegevust tehakse maha.

2.2.3. Intervjueeritavate enam välja toodud Viljandi valla määratletud piirkonna haridusasutuste ja kogu valla arengut puudutavad **võimalused**, sulgudes on toodud intervjueeritavate vastava mõtte mainimise korrad.

- **Puiatu Lasteaed jääb, kool suletakse, Puiatu koolilapsed võiksid Heimtalil õppida (12x mainitud).**
- **Transport nii lasteaeda kui kooli tuleks tagada (12x mainitud).**
- **Heimtali Lasteaia lapsed võiksid Ramsile viia (11x mainitud).**
- **Piirkonna koolilapsed võiksid Heimtali Põhikoolis käia (11x mainitud).**
- Heimtali Põhikooli juures võiksid lasteaia rühm töötada (raamatukogu ruumides) (6x mainitud).
- Puiatu Kooli ruumides saaks töötada hotell või vanadekodu (6x mainitud).
- Viljandi vallas võiks vabu krunte noortele peredele müüa (6x mainitud).
- Heimtali Lasteaiast võiks teha majutus- ja toitlustuskoha (4x mainitud).
- Puiatu Lasteaed-Kool võiks suurem olla, õpilasi võiks rohkem olla, siis saaks jalgpallivõistlusi teha (4x mainitud).
- Puiatus võiks tegutseda HEV laste kool (4x mainitud).
- Puiatu Lasteaed-Kooli sponsore luse korras saadud katla kasutamise arvestused tuleks teha, katel kasutusse võtta (4x mainitud).
- Heimtali Lasteaed peaks jääma (3x mainitud).
- Heimtali moonakate maja võiks renoveerida õpilaskoduks, toitlustuskohaks (3x mainitud).
- Puiatusse võiksid lasteaed ja 1.-3. klass jääda (3x mainitud).
- Heimtali Lasteaed võiks veel kaks aastat töötada, siis saab lasteaed 55 aastat vanaks (2x mainitud).
- Heimtalisse võiksid luua eralasteaia või -hoiu (2x mainitud).
- Puiatu Lasteaed-Kool jääb alles (2x mainitud).
- Puiatu Lasteaed-Kooli remonti võiksid koostöös vanemate ja kohaliku ettevõttega järk-järgult teha (2x mainitud).
- Endisel Pärsti vallal oli vastu võetud otsus: kui koolis õpib alla 10 lapse, siis pannakse kool kinni (2x mainitud).

2.2.4. Intervjueeritavate enam välja toodud Viljandi valla määratletud piirkonna haridusasutuste ja kogu valla arengut puudutavad **ohud**. Välja on toodud need arvamused, mida on öeldud vähemalt kahe intervjueeritava poolt. Arvamused ei ole tähtsuse või millegi muu järjekorras.

- Laste arv väheneb, lasteaed pannakse kinni.
- Kui lasteaed pannakse kinni, siis ei tule noori inimesi Viljandi valda elama, kogukond vananeb.
- Kui Heimtali Lasteaed suletakse, siis jääb ka Heimtali Põhikoolis lapsi vähemaks.
- Kui Heimtali Lasteaed suletakse ja hoonele rakendust ei leita, siis tekib veel üks maha jäetud maja.
- Kui Puiatu Lasteaed-Kool pannakse kinni, siis jääb hoone kasutuseta, raamatukogu laenutajaid jääb vähemaks, haridusseltsi tegevus väheneb.
- Heimtali ja Puiatu lapsed viiakse Viljandisse lasteaeda.
- Otsustamatus tekitab kõhedust, paneb vanemaid lahendusi otsima.
- Ei olda kindel, et tagatakse piisav bussiühendus.
- Majanduse arengud ei võimalda nii jätkata nagu praegu, ressursse jääb liiga väheks.

Paljud intervjueeritavad tõid välja, et laste arengu toetamise ja õppekeskkonna parandamise huvides ning laste arvu vähenemise tõttu on väga oluline analüüsida hetkeolukorda ja vastavalt ühisele sihile, hetkeolukorra analüüsile haridusasutuste võrk ümber korraldada.

2.3. VILJANDI VALLA MÄÄRATLETUD PIIRKONNA HARIDUSVALDKONNA VÕIMALIKUD ARENGUD

1. Ramsis ja Puiatus töötavad lasteaiad, Heimtalis põhikool.
2. Ramsis töötab lasteaed, Puiatus lasteaed + 1.-3. klass, Heimtalis põhikool.
3. Ramsis töötab lasteaed, Puiatus lasteaed, Heimtalis lasteaed + põhikool.
4. Ramsis töötab lasteaed, Puiatus lasteaed + 1.-3. klass, Heimtalis lasteaed + põhikool.
5. Ramsis töötab lasteaed, Heimtalis põhikool.

Kõigist eespool toodud variantidest saab veelgi variante välja töötada ja kõigist on midagi arvesse võtta. Välja on toodud võimalikud arengud, mida mõttetalgutel täpsustatakse ja analüüsitakse.

LISA 1 - TUNNUSTAVA INTERVJUU KIRJELDUS JA KÜSIMUSED

Piret Jeedase materjali põhjal koostas Marika Ivandi.

Kirjeldus: Tunnustav intervjuu on võimalus leida ideid, saada tagasisidet ja peegeldust, mis aitavad ette valmistada projektideks, probleemi lahendamiseks, organisatsiooni arendamiseks jne.

Intervjuu reeglid:

1. Avatud õhkkond
2. Konfidentsiaalsus
3. Märkmete tegemine
4. Tähelepanelik kuulamine
5. Vajadusel kuuldu üle täpsustamine
6. Keegi ei kritiseeri, ei õigusta

14

Intervjuu läbiviija:

1. Mõtleb, kes on need inimesed, kelle arvamus on projektiks valmistumisel oluline.
2. Koostab sobiva küsimustiku.
3. Võtab intervjuueeritavaga ühendust, selgitab helistamise ja kohtumise eesmärgi, lepib kohtumise aja ja koha kokku, kohtumine toimub soovitatult 60 – 90 minutit ja võimalikult rahulikus keskkonnas.
4. Kohtumise käigus esitab küsimustiku küsimusi (ei ole oluline, et tingimata selles järjekorras ja sõnastuses) ja teeb märkmeid.
5. Kohtumise lõpus tänab ja selgitab, et teeb märkmetest kokkuvõtte ja saadab intervjuueeritavale täiendamiseks, üldise kokkuvõtte teeb ilma intervjuueeritavate nimedeta.

Võimalikud küsimused:

EELHÄÄLESTUS

1. Kuidas sul läheb?
2. Mis on hetkel sinu jaoks Viljandi valla selle piirkonna haridusasutusi (Ramsi, Heimtali, Puiatu) silmas pidades oluline?

ÜHINE HUVI JA KAUGEM SIHT HARIDUSVALDKONDA SILMAS PIDADES

1. Milliste hoiakute, teadmiste ja oskustega inimesi me tulevikku silmas pidades kasvatame, et nad oleksid täiskasvanuks saades valmis nii isiklikuks, pere-, töö- kui ka ühiskonnaeluks?

TUGEVAD KÜLJED

1. Mis on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutusi ja haridusasutuste võrku silmas pidades hästi?

NÕRGAD KÜLJED

1. Mis ei ole Viljandi valla selle piirkonna haridusasutusi ja haridusasutuste võrku silmas pidades hästi ning seetõttu tasub muuta?

VÕIMALUSED

1. Millised võiksid Viljandi valla haridusasutused ja haridusasutuste võrk tegelikult olla nii lähema viie aasta jooksul kui ka kaugemas perspektiivis (juhtimine, hoonete kasutus, kogukonna areng, transport jne)?

OHUD

1. Mis ohustab Viljandi valla haridusasutusi ja haridusasutuste võrku nii täna kui ka tulevikus?
2. Mis juhtub siis, kui täna midagi ette ei võeta?

15

VAADE TULEVIKKU

1. Kuidas soovid olla kaasatud Viljandi valla haridusasutuste ja haridusasutuste võrgu arendustegevustesse ning kuidas võiks neid arendustegevusi sinu arvates läbi viia?

LÕPETUSEKS

1. Millest me pole täna veel rääkinud?
2. Millised on sinu küsimused mulle?
3. Kellega ma võiksin veel samamoodi kohtuda?

Suured tänud!

Osalejate hulk: Üldjuhul vestlevad intervjuuerija ja intervjueeritav kahekesi, erandina 2 – 3 intervjueeritavat.

Kulud: Vajalik on sobiv ruum ja soovitavalt kogemusega intervjuuerija.

Milleks sobib ja milleks mitte:

Intervjuu võimaldab:

- avastada midagi uut läbi oluliste probleemide analüüsimise või küsimustele vastuse leidmise
- leida võimalikke koostööpartnereid
- eesseisvateks projektideks ette valmistada
- saada sisendit edasiste tegevuste planeerimiseks

Ei sobi kasutada olukorras, kui toimuvad näiteks kohaliku omavalitsuse volikogude valimised või midagi muud sellist, mis segavad teemasse süvenemist.

LISA 2 – HEIMTALI LASTEAIAGA ARVAMUSLIIDRITE INTERVJUUDE LÜHIKOKKUVÕTETE KOOND

Üheksa Viljandi valla põhiliselt Heimtali Lasteaiaga seotud arvamusliidriga läbi viidud tunnustavate intervjuude koond

Meistrite Kool OÜ koolitaja-konsultant Marika Ivandi viis tunnustavad intervjuud 28.-29. aprillil ja 7. mail 2014 läbi viie lasteaia töötaja, kahe lapsevanema ja kahe nii lasteaia töötaja kui vanemaga. Terviklikuma ülevaate saamiseks tasub kaaluda veel mõne lapsevanemaga intervjuu läbiviimist.

Milline on meie kaugem ühine siht? Milliste hoiakute, teadmiste ja oskustega inimesi me tulevikku silmas pidades kasvatame?

Kasvatame ennast ja teisi austavaid, ennast tundvaid, hoolivaid, tahtejõuga, distsiplineeritud ja töökaid noori.

Kasvatame õnnelikke, sõbralikke, suhtlemis-, eneseväljendus- ja koostööoskusega, üksteisega arvestavaid ning üksteist tunnustavaid noori, kes oskavad oma tunnetega ümber käia.

Kasvatame inimlikke väärtusi ja sõprust hindavaid noori, kes oskavad suhelda ja on sotsiaalsed.

Kasvatame endast ja teistest hoolivaid noori.

Kasvatame suhtlemisoskusega ja kohusetundlikke noori.

Kasvatame suhtlemis- ja kuulamisoskusega, oma emotsioone väljendavaid noori, kes on tähelepanelikud, tolerantsed ja töökad.

Kasvatame elus hakkama saavaid, lugemis- ja kirjutamisoskusega noori.

Kasvatame suhtlemis- ja eneseväljenduoskusega, abivajajaid märkavaid, neid aitavaid, teistega arvestavaid, hoolivaid ja kannatlikke noori.

Kasvatame eluga hakkama saavaid, erinevusi märkavaid ja nendega arvestavaid, hoolivaid ning headust hindavaid noori.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu tugevad küljed?

Heimtali Lasteaed on väike, talgute korras laotakse puid ja tehakse muid vajalikke töid. Heimtali külal on viimastel aastatel paremini läinud, kool ja ringtall on korda tehtud. Heimtalis toimuvad kohalikud laadad, suve- ja jõululaad. Heimtali ja Viljandi vahel on hea bussiühendus.

Heimtali ja Päre Lasteaiad on 10 aastat koos sõbrapäeva tähistanud. Heimtali Teeklubi korraldab lastele ja külarahvale üritusi. Heimtali ja Viljandi bussiühendus on väga hea.

Heimtali Lasteaed on oluline ka Halliste valla Rimmu piirkonna lastele. Heimtali Lasteaia lapsed on sotsialiseeritud ja valmis minema Heimtali Põhikooli. Heimtali Lasteaia sisuline töö on väga hea.

Heimtali Lasteaia lapsed saavad kasutada Heimtali mõisa ringtallis asuvat võimlat ja osaleda mõnedel kooli sündmustel. Heimtali Lasteaia lapsevanemad on talgute korras panustanud lasteaeda. Heimtali Põhikool näeb suurepärane välja.

Heimtali asub Viljandi lähedal, bussiühendus Viljandiga on väga hea. Viljandi vald pakub krunte.

Heimtali on ilus, väike ja turvaline koht. Heimtalis saab looduses jalutada, spordisaalis palli mängida.

Heimtali ja Viljandi vahel on väga hea bussiliiklus. Pärsti valla külapäevad olid populaarsed.

Heimtali Lasteaias on lapsed hoitud. Üheskoos kasvatatakse taimi, korraldatakse erinevaid üritusi.

Heimtali Lasteaias on kokkuhoidev kollektiiv, õpetajad teevad väga head tööd. Heimtali Lasteaia lapsed käivad väljas, matkamas, liiguvad palju. Heimtali Põhikool on renoveeritud, spordihoone on olemas. Heimtalis saab ratsutada, erinevates treeningutes osaleda.

Heimtali Lasteaed on väike ja kodune, õpetajad nõutud ettevalmistusega. Lasteaia sisustus vastab laste vajadustele. 5-6-aastastele tehakse eraldi kooliks ettevalmistust. Aastaid on lasteaias 17 – 22 last käinud. Heimtali Põhikoolis on õppimistingimused head. Heimtali ja Viljandi vahel toimib hea bussiliiklus. Teiste külade vahel käib koolibuss. Heimtali mõisa ringtall restaureeriti, võimlat kasutavad nii lasteaia- kui koolilapsed.

Heimtali Lasteaed on väike, asub looduse keskel. Heimtali Lasteaia lapsed tegutsevad koos, traditsioone peetakse oluliseks. Kõik Heimtali Lasteaia lapsed lähevad Heimtali Põhikooli õppima ja saavad seal hakkama. Heimtali Lasteaia töötajad käituvad lastega väga hästi, see on väärtus. Halliste vallast tuuakse lapsed Heimtali Lasteaeda. Heimtali ja Viljandi vahel on hea bussiühendus.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu nõrgad küljed?

Heimtali Lasteaia ruumid on jahedad. Heimtali Lasteaed ja Heimtali Põhikool ei tee piisavalt koostööd. Lapsed sõltuvad koolibussist. Kui Ramsi uus lasteaed valmis saab, kuidas saavad lapsed siis sinna lasteaeda.

Heimtali Lasteaia hoone on kehvast seisust. Heimtali Põhikooliga ei toimu tihedat koostööd. Heimtali kogukonnas tehakse vähe koostööd.

Heimtali Lasteaia hoone vajab remonti. Prioriteetid peaksid olema nii, et tähtsad on lasteaiad küldes (NB! Projekt Maale elama!) ja põhikoolid (koolilapsed on piisavalt suured, et kasutada transporti) ning alles seejärel kaunite kunstide koolid ja koostööhariduse projektid.

Heimtali Lasteaia hoone on kehvast seisust, jahe. Lapsi on vähe. Noortel peredel pole kuskil elada. Heimtali pood pandi kinni.

Heimtali Lasteaia hoone on viletsast seisust. Heimtali ei ole oma külakeskust, ei müüda noortele peredele maad, krunt, ei ole magnetit, mis noored Heimtali tooks. Heimtali vana kaupluse hoone seisab tühjana, ei ole leidnud rakendust. Ramsi külas ei ole piisavalt paikseid elanikke. Puiatu Erikooli sulgemisega kaotati seal hästi aktiivne kogukond.

Heimtali Lasteaia hoone ja aed on amortiseerunud, õpetajad on eakad. Heimtalis ei ole vabu kortereid müügis, noored pered ei saa siia elama tulla ning võtavad ka lapsed Viljandisse kaasa. Ühistranspordiga ei ole võimalik vanematel lapsi Puiatust Heimtali tuua ja õhtul koju viia, seetõttu viivad vanemad lapsed juhul, kui Heimtali Lasteaed lõpetab oma tegevuse, ilmselt Viljandisse.

Heimtali kogukonnal ei ole mõnusat kooskaimise kohta. Heimtali poe hoone, sidemaja seisavad ilma kasutusest. Kui Puiatu Lasteaed-Kool jääb tühjaks, siis jääb üks hoone jälle kasutusest, lasteaed-kooli sulgemisel jääb raamatukogu kasutus väikeseks.

Heimtali Lasteaia ruumid on külmad, aed laguneb.

Millised on Viljandi valla haridusasutuste ja kogukonna arengu pakutavad võimalused?

1) Heimtali Põhikooli juures võiks lasteaia rühm töötada;

2) uus basseini lasteaed Ramsil paneks lapse sinna panemise peale mõtlema, sellisel juhul võiks kõik lapsed Ramsil käia;

3) töökohti võiks ühendada.

Kaks aastat võiks Heimtali Lasteaed veel töötada, siis saaksid lapsed ja personal lasteaia 55. aastapäeva tähistada. Ait-kuivati taastamise võiks uuesti päevakorda võtta.

Viljandi vald võiks toetada Viljandi linna veekeskuse ehitamisel, uue Ramsi 4-rühmalise lasteaia juures ei ole basseini oluline. Heimtali Lasteaia võiks liita Heimtali Põhikooliga või luua Heimtali Ramsi Lasteaia filiaal (juhtimiskuludevähendamine). Heimtali Lasteaed võiks tegutseda ka moodullasteaia ruumides. Heimtali Lasteaia juhtimise võiks ühendada kas Heimtali Põhikooli või uue Ramsi Lasteaia. Kas Heimtali Lasteaed äkki raamatukogu ruumidesse?

1) Ramsisse tuleks uus lasteaed;

2) Heimtali jääks Põhikool – inimesi on vähe, muud moodi ei saagi.

3) lasteaia hoonesse tuleks Bed&Breakfast.

Kui Heimtali Lasteaed pannakse kinni, siis vanem viib lapse pigem Viljandisse lasteaeda kui Ramsi uude lasteaeda. Heimtali teadetetahvel võiks bussipeatuse juures olla. Heimtali mõisa ringtalli võimalusi võiks aktiivsemalt kasutada, spordihoones võiks olla ka naistel liikumisvõimalus.

Heimtali Lasteaed võiks veel kaks aastat töötada, siis saab lasteaed 55 aastat vanaks. Heimtalis tuleks elamuehitust arendada, noortele peredele kahepereelamuid ehitada jne.

1) Lapsevanemad leiavad ise võimaluse Heimtali Lasteaia hoone ja aia kordategemiseks;

2) Lapsed viiakse uude Ramsi Lasteaeda;

3) Heimtali Kooli ruumides leitakse lasteaia rühma jaoks ruumid.

Vald võiks toetada nii korterite kui ridaelamute ehitust.

Kui Heimtali mõisa moonakate maja korda teha, siis võiks seal tegutseda hostel + õpilaskodu + söögikoht ja Heimtali mõisa ringtallis saaks spordi- ja teisi suvelaagreid korraldada.

Kui lasteaed jääb Ramsisse ja kool Heimtali, siis tuleks transport väga hästi läbi mõelda.

Millised on Viljandi valla haridusasutustes ja kogukonna arengus varitsevad ohud?

Laste arv võib väheneda. Ramsi elanikud viivad oma lapsed Viljandisse kooli. Kui Puiatu Lasteaed-Kool kinni pannakse, siis sureb seal külaelu välja.

Lapsi ei ole tulemas, noori peresid ja üldse külaelanikke jääb vähemaks. Külaelu hääbumise pärast on kurb. Kahe aasta pärast viiakse lapsed ilmselt Ramsi uude lasteaeda ja Heimtali Lasteaed tuleb ikkagi sulgeda.

Heimtali Põhikooli tulevad enamuses Heimtali Lasteaia lapsed, mujalt viiakse lapsed Viljandisse. Kui Heimtali Lasteaed suletakse, siis jääb ka Heimtali Põhikoolis lapsi vähemaks.

Lapsi on vähe. Milleks teha maja, kui ei ole inimesi?

Kui laps käib Päri või Ramsi lasteaias, siis pannakse ta reeglina Viljandisse kooli.

Kui Heimtali Lasteaed suletakse ja hoonele rakendust ei leita, siis tekib veel üks maha jäetud maja.

Kui lasteaed pannakse kinni, siis viiakse lapsed Viljandisse lasteaeda. Kui lasteaeda, kooli ja kogukonnaelu ei ole, siis ei tule noored inimesed Heimtali.

Pered kolivad linnadesse, lapsi jääb vähemaks, lasteaed pannakse kinni.

Lapsi jääb vähemaks, kogukond vananeb. Kui lasteaed pannakse kinni, siis ei tule noori inimesi.

Lasteaia hoone ja piirdeaia mured kasvavad.

Lapsi on vähe, hoone vajab remonti.

LISA 3 – PUIATU LASTEAED-KOOLI ARVAMUSLIIDRITE INTERVJUUDE LÜHIKOKKUVÕTETE KOOND

Neljateistkümne Viljandi valla põhiliselt Puiatu Lasteaed-Kooliga seotud arvamusliidriga läbi viidud tunnustavate intervjuude koond

Meistrite Kool OÜ koolitaja-konsultant Marika Ivandi viis tunnustavad intervjuud 6.-8. mail 2014 läbi nelja töötaja, nelja lapsevanema, ühe nii töötaja kui vanemaga, nelja õpilase ja ühe kohaliku teise arvamusliidriga.

Milline on meie kaugem ühine siht? Milliste hoiakute, teadmiste ja oskustega inimesi me tulevikku silmas pidades kasvatame?

Kasvatame endaga elus toimetulevaid, õnnelikke, loodust ja puhast keskkonda väärtustavaid noori. Kasvatame elus hakkama saavaid, mõõdukaid, rahumeelseid, reegleid järgivaid ja oma tee leidvaid noori.

Kasvatame elus hakkama saavaid, lugemisoskusega, söögi tegemise ja teiste igapäevategevuste tegemise oskusega noori.

Koolis võiks katsetada ja proovida igasuguseid asju (4x mainitud). Võiks teha meeskonnatööd, kus vahepeal lahendad üksi ülesandeid ja siis jälle teistega koos (4x mainitud). Raamatukogust võiks olla võimalik raamatuid osta (4x mainitud).

Kasvatame suhtlemisoskusega, julgeid ja enda eest seisvaid noori.

Kasvatame toimetulevaid, sõbralikke, sallivaid, laia silmaringiga, söögitegemisoskusega ja loodust hoidvaid noori.

Kasvatame eluga toimetulevaid ja teadlikke noori.

Kasvatame oma tugevaid ja nõrku külgi ning huviseid teadvaid, sõbralikke, seltsivaid, loodust hoidvaid noori.

Kasvatame eluterveid noori, kes saavad endaga hakkama, on püsivate eluväärtustega, hoolivad ja teistega arvestavad, mitte konfliktised, rahulolevad, ühtehoidvad, töökad, innukad, inspireeritud ja motiveeritud, oskavad suhelda ning lahendusi leida.

Kasvatame enesekindlaid, suhtlemis- ja koostööoskusega noori, kes on valmis kodanikuvastutust kandma.

Kasvatame ausaid, töökaid ja kohusetundlikke noori.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu tugevad küljed?

Puiatu asub kena looduse keskel ja on turvaline. Puiatu Lasteaed-Kooli eripäraks on loodus- ja keskkonnahariduslik õppesuund. Puiatu Lasteaed-Koolis on harjutud töötama individuaalselt ja liitklassides. Puiatu Lasteaed-Koolil on pikaajased traditsioonid (eelmine aasta toimus kooli 225. aasta juubel), siinsed käsipalli mängijad on tuntud. Puiatu Lasteaed-Koolil on hea koostöö kooli vilistlastega. Puiatu Lasteaed-Koolis korraldatakse suviti käsipalli- ja vibulaagreid, teenitakse koolile lisaressursse. Puiatu Lasteaed-Kooli ümbritseb iluaed, mida kasutab kogu kogukond, seal toimuvad piknikud, see on küla ainuke kogunemiskoht. Puiatu kogukond on tugev, talgutel käis 40 talgulist. Puiatu Lasteaed-Koolis töötab väike kollektiiv, lasteaia lastel on kõik olemas, tegeldakse ka HEV laste ettevalmistusega. Puiatu Lasteaia hoone on renoveeritud, töötingimustega ollakse väga rahul. Puiatu Lasteaia lapsed viibivad palju looduses, uurivad loodust. Puiatu Raamatukoguga tehakse värske kirjanduse saamiseks koostööd.

Puiatu Lasteaed-Kool on kodulähedane, väike, individuaalset tegelemist võimaldav ja turvaline. Puiatu Lasteaed-Koolis on kiusamist vähem. Puiatus tunnevad inimesed üksteist. Viljandi linn asub lähedal.

Puiatus on rahvamaja ja raamatukogu (4x mainitud). Puiatu Lasteaed-Koolis valmistatakse maitseid sooke (4x mainitud). Puiatu Lasteaed-Koolis viiakse läbi projekte, korraldatakse õppekäike, õpitakse

koos näidendeid (4x mainitud). Peale ühe õpetaja on kõik õpetajad sõbralikud ja abivalmid (4x mainitud). Puiatu Lasteaed-Kool on väike, lähedal, ei pea bussiga sõitma, koolil on staadion (4x mainitud).

Puiatu Lasteaed-Kool on kodune, tehakse individuaalset õpet, käiakse palju teatris ja õppekäikudel. Puiatu Lasteaed-Kooli lasteaia osa on renoveeritud. Puiatus töötab raamatukogu ja rahvamaja. Raamatukogus tegutseb joogatreening. Iga küla hoiab kokku.

Puiatu Lasteaed-Koolis on ühise pere tunne. Puiatu Lasteaed-Kool on kodulähedane ja isemajandav kool (kirjutatakse projekte). Puiatu Lasteaed-Kooli koduleht näeb hea välja. Puiatu Lasteaed-Koolis toimuvad õppekäigud. Esinetakse näidendite ja kontsertidega nii jõuludel kui kevadel Puiatu Rahvamajas kogu kogukonnale. Puiatu Lasteaed-Kooli töötajad teevad koostööd, koolis töötab mõistev ja inimlik koolijuht. Puiatu Lasteaed-Kooli õpetajad on HEV lastega töötamise ettevalmistuse ja kogemusega. Puiatu Lasteaed-Kool ja haridusselts teevad tihedat koostööd. Heimtali, Ramsi ja Puiatu haridusasutused korraldavad ühiseid spordipäevi.

Puiatu Lasteaed-Kooli õpetajad teevad head tööd. Puiatusse on noori peresid ja aktiivseid inimesi juurde tulnud ning veelgi tulemas. Puiatu on arenguvõimeline piirkond. Puiatus on tekkinud kogukonnatunne, tegutseb külavanem, Puiatu Rahvamaja on kogukonna teenistuses. Talgutel osales 40 talgulist.

Puiatu Lasteaed-Kool on väike, transport toimib. Puiatu kogukond on ärkamas ja tuleb kooliga erinevates tegemistes kaasa. Puiatu Lasteaed-Kooli kontsertidel käivad ka tädid-onud, vanaemad-vanaised. Puiatu raamatukogus toimub joogatreening.

Puiatu Lasteaed-Kool on kohalike talumeeste ehitatud piirkonna keskus, mida on jõudnud edasi arendada vaatamata oma kehvale rahalisele seisule väikesed kolhoosid, mida vaevalt neli kuud vana Viljandi vald tahab täna likvideerida. 415. aastases Puiatus on 225 aastat haridust antud. Tegemist on väga pikaajaliste traditsioonidega kooliga, külaga. Puiatu LAK on Viljandi valla kõige vanem kool. Puiatu Lasteaed-Kooli õppe- ja kasvatusprotsessis peetakse oluliseks vaimset, psühholoogilist ja füüsilist tasakaalu. Puiatu LAK eripära on alates 1950. aastast olnud loodus- ja keskkonnahariduslik õppesuund. Puiatu Lasteaed-Kooli HEV lapsed on hoitud, õpetajad on tööks HEV lastega ette valmistatud, koolis töötab logopeed. Puiatu Lasteaed-Kooli töötajad töötavad koostöös ühise eesmärgi nimel, tehakse koostööd partneritega. Puiatu Lasteaed-Koolil on ja vana Pärsti valla territooriumil asuv ainuke kooliaed, oma staadion, kus toimuvad traditsioonilised valla koolide algklasside sügisesed spordipäevad ning treeninglaagrites käivad väravpallurid ja vibulaskjad. Puiatu Lasteaed-Koolis tehakse palju projektitööd, aastatel 2008 – 2013 saadi õuesõppepäevadeks toetust 15 000 eurot (KIK, Kultuurkapital jne), projektipõhised õuesõppepäevad toimuvad vähemalt kaks korda aastas. Puiatu Lasteaed-Koolil on toetav vilistlaskond, vilistlaste toel toimus vilistlaste kokkutulek, ehitati kooli serversüsteem. Puiatu kohalik elanikkond on kokkuhoidev, paikne, äsjastel talgutel osales 40 talgulist.

Puiatu Lasteaia hoone remonditi 15 aastat tagasi, rahvamaja on korras. Puiatu Lasteaed-Kool ja Puiatu Rahvamaja teevad koostööd. Puiatu Lasteaed-Kooli HEV lapsed saavad õppimisel tuge. Puiatu Lasteaed-Koolis tegeldakse projektitööga. Puiatus on iga inimene tähtis. Uus vallavanem suhtleb elanikega, tuleb kohale. Jõulupeol ja emadepäeval oli rahvamaja saalis 70 - 80 inimest. See on väga suur arv. Tegelikult on inimesed vägagi kooli tegemistest huvitatud ja hoolivad. Ja see, et lapsed saavad Eestimaal reisida ja ilusast isamaast osa, on ka oluline. Koosolek Puiatus oli hea. Mulle meeldis, et räägiti tõsiselt, aga siiski tundus, et püütakse arvestada inimestega külades. Ainuüksi tunne, et keegi praeguse võimu esindaja räägib rahvaga, tekitas inimestest lootust ja usku uude vallavalitsusse ja vallavanemasse. (Vallavanem oli tipptasemel rääkija, teistega oli suurem vahe) See oleks suur potentsiaal koostööks ja arenguks. Kui möödunud ca 20 aastat ei osatud inimestega rääkida ja nende potentsiaali ära kasutada, siis nüüd tekkis väike lootus. Siiski oldi ka kahevahel ja segaduses.

Puiatu Lasteaed-Kool on väike, hea sisekliimaga kool, kus ei ole kiusamist. Puiatu Lasteaed-Koolis hoitakse üksteist, toimuvad erinevad väljasõidud, viiakse projekte läbi, kontsertideks valmistatakse terve perega mitu kuud. Puiatu Lasteaed-Kooli tahab laps tulla, kuigi ta õpib lihtsustatud õppekava alusel. Puiatu kogukond on ühte hoidev, noored valmistavad ise jaaniõhtut ette.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu nõrgad küljed?

Puiatu Lasteaed-Kooli fassaad, põrandad, aknad ja küttesüsteem on amortiseerunud. Puiatu Lasteaed-Koolil on ressursside puudus. Lasteaia lastel ei ole mänguväljakut.

Puiatu Lasteaed-Kooli kooliruumid on talvel külmad. Puiatu inimesed ei tunne huvi Heimtali Põhikooli vastu. Puiatu inimesed tunnevad, et keegi on Puiatu Lasteaed-Kooli sulgemise ära otsustanud. Valla delegatsiooniga ei õnnestunud rääkida, töötajad olid sellest pettunud. Puiatus ei ole poodi.

Puiatu ja Heimtali vahel on bussiühendus vilets. Puiatus ei ole töökohti. Puiatu Rahvamajas toimub vähe üritusi, tähtpäevi väga ei tähistata, eestvedajat ei ole.

Puiatu Lasteaed-Kooli hoone vajab remonti. Vallas ei tunta elanike vastu piisavalt huvi, piirkondade vahel on ressursse ebavõrdselt jagatud. Puiatu elanikud tunnevad tõrjutust Puiatu Erikooli ajast saadik.

Puiatu Lasteaed-Koolile on pikka aega vähe ressursse eraldatud.

Puiatu Lasteaed-Kooli kooliruumid on külmad, fassaad amortiseerunud. Puiatu ja Heimtali vaheline bussitransport ei toimi, lapsed jõuavad liiga vara kooli ja liiga hilja koju. Puiatu küla pumppla ja veesüsteem kehvast seisust. Puiatu inimesed on ärevile aetud. Eelmine vallavalitsus tegi Puiatu huvides nii vähe kui võimalik.

Puiatu Lasteaed-Kooli hoone vajab remonti, puudub soojustus, välisfassaad ja küttesüsteem tuleb uuendada. Puiatu Lasteaed-Koolis puuduvad siseruumid kehalise kasvatus tundide läbiviimiseks.

Puiatu Lasteaed-Koolis ei saa meeskonnamänge teha, korvpall, võrkpall jne.

Puiatu Lasteaed-Koolil on eelarveliselt jagatud vähe ressursse. Valla juhtkonna suhtumine Puiatu Lasteaed-Kooli on olnud hüplik, pole alati toetav olnud. Heimtali lapsed, kes peavad endid linnalähedase kooli õpilasteks, suhtuvad Puiatu lastesse kui maakattesse, on kadedad, et Puiatu lapsed nõnda palju reisivad.

Puiatu Lasteaed-Kooli aknad lasevad tuult läbi, fassaad, vee- ja kanalisatsiooni torustik on amortiseerunud. Puiatu Lasteaed-Koolis on mõned suhted problemaatilised. Puiatu Lasteaed-Kooli pandi varem lapsi klassiõpetaja järgi. (Praegused klassiõpetajad on mõlemad tublid ja toredad).

Puiatu inimesed tundsid varem, et neid ei ole kuulda võetud, vald on selja keeranud.

Puiatu Lasteaed-Kooli hoone vajab remonti, katla teemat ei ole lõpuni aetud. Alustre ja Tohvri küla lapsed ei jõua bussiga lasteaeda. Heimtali Põhikooli lapsed suitsetavad, joovad, kiusavad üksteist, viibivad bussijaamas omapäi.

Millised on Viljandi valla haridusasutuste ja kogukonna arengu pakutavad võimalused?

Kui Puiatu Lasteaed-Kool pannakse kinni, siis vanemad viivad lapsed üldjuhul Viljandisse/Kõppu lasteaeda ja kooli. Viljandi vald kaotaks need lapsed. Vallas on vabu krunte, mida võiks müüa, et noored pered tuleksid Puiatusse elama ja Puiatu Lasteaed-Kool jääks alles. Koostöövõimalused Viljandi nõustamiskeskusega ja lasteaedadega, et soovitada lastevanematele Puiatu Lasteaed-Kooli - pakkuda võimalusi neile lastele/õpilastele, kellele suuremad õppeasutused ei sobi. Puiatu Lasteaed-Koolis on kvalifitseeritud personal töötamiseks erivajadustega lastega, ka logopeed. Võimalus algklassid kohandada raamatukogu ruumidesse.

- 1) Puiatu Lasteaed jääb, Puiatu Kool suletakse (koolilaps saab ise hakkama);
- 2) Puiatu Lasteaia juhtimine ühendatakse mõne teise lasteaia juhtimisega, tööülesandeid liidetakse (kokk + kütmine + majaväline töö, õpetajad ise hoiavad aeda korras);
- 3) jäävad nii Puiatu Lasteaed kui Puiatu Kool, tööõpetuse tunnid toimuvad Heimtali Põhikoolis;
- 4) mõlemad suletakse;

5) Heimtali Lasteaiast võiks teha majutuskoha.

Lapsevanemad oleksid valmis kooli ruume talgute korras remontima. Kui haridusasutuste võrgus midagi muudetakse, tuleks tagada bussiühendus Ramsi ja Heimtaliga. Puiatus võiks ühissündmuse rohkem olla, eestvedajaid tuleks toetada.

Puiatu Lasteaed-Kool võiks suurem olla, õpilasi võiks rohkem olla, siis saaks jalgpallivõistlusi teha (4x mainitud). Puiatu Lasteaed-Kooli puutööklass ja spordisaal võiksid suuremad olla, koolis võiks ujula ning puhvet töötada (4x mainitud). Puiatu Lasteaed-Kooli ümbruses võiks turnimistrada olla, paintball jne (4x mainitud). Puiatu Lasteaed-Kooli joogivesi võiks parema maitsega olla, veemasinast võiks gaasiga ja kuuma vett tulla (4x mainitud). Kooli ruumides saaks töötada hotell või vanadekodu (4x mainitud). Eestis võiks üldse vargaid ning vägivaldseid õpilasi ja õpetajaid vähem olla (4x mainitud). Kui haridusasutuste võrgus midagi muudetakse, tuleks bussitransport tagada. Puiatu Lasteaed-Kooli ruumides saaks tegutseda hostel või vanadekodu. Puiatu Erikooli külaosa tuleks Puiatu 2-ks nimetada. Puiatu Erikooli ruumidesse saaks hooldekodu rajada.

Puiatus võiks tegutseda HEV laste kool. Seoses 14. mail Puiatu koolis peetud lastevanemate koosolekule, tekkis mul ettepanek, et vallavanem võiks kriitilise pilguga üle vaadata vallamajas töötava personali hulga. Neid on seal üle 40ne inimese. Võib-olla saab sealt kedagi koondada ja selle arvelt kulusid kokku hoida, et Puiatu kooli elus hoida. Riigikogus on 101 liiget. Et asi proportsioonis oleks, peaks vallamajas töötajaid olema 20ne ringis. Rahaline kokkuhoid missugune! Ja Puiatu kool saaks edasi elada! Iga laps peab saama koolis käia oma kodu lähedal, see on iga lapse seisukohalt väga tähtis. Kui praegu mahuvad kõik need ametnikud Viiratsis asuvasse vallamajja ära, siis milleks üldse oli vaja raha raisata uue vallamaja peale, mis tuleb Viljandisse kauba tänavale??? Selle raha oleks võinud suunata Puiatu kooli heaks.

1) Puiatu Lasteaed-Kooli koolimaja rekonstrueerimine, sponsori poolt saadud mehitamata katlamaja, mille tasuvusaeg on 4 aastat ja vajab 5000 euro suurust investeeringut ja aastas 3000 eurot hakkepuitu valla poolt, käivitamine, 1 kord nädalas võiks majahoidja katla toimimise üle vaadata;

2) kohalik ettevõtte suureneb lähiajal 3 korda, töötajaid võetakse juurde, suureneb noorte perede ja laste arv, ettevõtte on valmis lisaks katlale ka kooli fassaadiremondi ette võtma;

3) kooli kõrval asuvat kahte krunti võiks müüa.

Kui Puiatusse jääks lasteaed, siis kooli ruumides võiks hooldekodu tegutsema hakata.

Puiatu Erikooli hoonetele võiks rakenduse leida, näiteks puuetega inimeste või vanurite kodu, sealseid tühje kortereid võiks müüa. Erikooli „tondilossile“ rakenduse leidmine võimaldaks luua juurde töökohti, tooks veelgi Puiatusse juurde inimressurssi. Puiatu vajaks noorsootööks eestvedajat, et kinnistada noori kodukohaga, kohapeal elab aktiivseid noori. Ettepanek, et Holstre ja Paistu koolid võiks ühendada.

Puiatu Lasteaed-Kooli remonti võiks jupikaupa alustada. Sponsorluse korras saadud katla kasutamise arvestused tuleks teha, katel kasutusse võtta ja aknad ära vahetada. Koostööd teiste koolidega, kuhu õpilased lähevad, võiks suurendada, et õpilastel oleks kindlam õppimist neis jätkata. Puiatus võiks noorsootööle rohkem tähelepanu pöörata, sest aktiivne noortegrupp on olemas. Samuti koostööle Soomaa seitsme külaga ja algatusega „Maale elama!“. Muutust on vaja, kuid muutus võiks seisneda teadlikumas ja paremas koostöös kogukonnaga, iga koolitöötaja selgemas ja rohkem põhjendatud suhtlemises kogukonnaga, kooli võimekuse ärakasutamist kogukonna heaks (ka muud projektid peale KIK-i, ja erinevate inimeste poolt kirjutatud). Tähtis on koostööd teha Heimtali kooliga, kus Puiatu saaks pakkuda staadioni, või ka kooliaeda või koostööd põllumajandusettevõtjaga. Ja ikkagi ei tähenda see veel Heimtali filiaaliks hakkamist. Praegune muusikaõpetaja on oma laululapsed Heimtali koolist just Puiatu rahvamaja lavale esinema toonud. Võimalus võiks ju ka pikapäevakooliks olla, kus kodus tüüpilisi ülesandeid ei anta ja kogu õpitav õpitaksegi koolis ära. Lisaks veel vanemate kool, mis üle kümne aasta tagasi toimis. Kahjuks on

omavalitsuste huvi ainult koolide kui talle kohustuslike institutsioonide suhtes levinud viis. Äkitselt läheks uus vald teist teed? Koos kooliga arendada kogukonda, tõsta selle initsiatiivikut, soodustada paremat läbisaamist ning koostööd ja lõpuks luua töökohti. Missuguseid piirkondi, külasid, praegune vald ootab? Kas on mingi mõte, et inimeste initsiatiivi suurendada? Vallavanem on ju ise vägagi ettevõtlik, hea suhtleja, ideederikas, aga kuidas teised ka võiksid sellisteks saada? Kui kogukonnas on ettevõtlikkust ja initsiatiivi, on tulemas ka uusi inimesi. Mis koolimajast saab? Siiski, kui väiksema raha toel koolis remontida ära hädapärased aknad, pikendada radiaatorite rida koolimaja poole, vahetada pisut juhtmeid, et trahve ei peaks maksma, ehk ka kaaluda kingitud katlamaja väljavahetamist küttekulude kokkuhoidmiseks ja mitte põdeda sponsoreid ja vanemaid, aga ka seda, et maja täna remontimata on. Arutasime pojaga, et kui suhted ja tulevikusuund sõnastatud, võiks ta kaaluda järgmiste laste koolipanekut sügisel 2015, 2017 Puiatus tõsiselt. Transpordist sõltumata on koolis ikka väga hea käia.

Puiatu piirkonnas on vaja läbi mõelda bussitransport. Heimtali Põhikoolis võiks olla tagatud HEV lastele vajalikud õppetingimused, tegutseda pikapäevarühmad, huvialaringid.

Millised on Viljandi valla haridusasutustes ja kogukonna arengus varitsevad ohud?

Puiatus kahaneb sündivus, küla (piirkond) sureb välja. Kui Puiatu Lasteaed-Kool pannakse kinni, siis jääb hoone kasutuseta, raamatukogu laenutajaid jääb vähemaks, haridusseltsi tegevus väheneb. Kui Puiatu Lasteaed-Kool suletakse, siis noored pered hakkavad oma plaane muutma. Transpordi probleem on suur, tekib vajadus saatjaga bussi järele. Ebakindluse tõttu võivad töötajad oma plaane tegema asuda.

Kui Puiatu Lasteaed-Kool pannakse kinni, siis võivad elanikud ära kolida, raamatukogul ja rahvamajal kaob mõte.

Kui Puiatu Lasteaed-Kool pannakse kinni, siis kolitakse ära, sest ei olda kindel, et tagatakse piisav bussiühendus.

Lapsi on vähe Puiatu koolis. Juurde tuleb 4 I kl last, siis on kokku 18 õpilast. Kui sureb kool, siis sureb ka küla. Vald peaks mõtlema võimalustele, et kuidas saaks kooli edasi pidada ka 18ne lapsega, mitte otsima põhjuseid kooli sulgemiseks. On oht, et inimesed võivad kooli sulgemise järgselt Puiatust ära kolida. Lapsi ei pruugita üldsegi mitte Heimtali Põhikooli viia.

Kui Puiatu Lasteaed-Kooli tuleviku kohta otsust lähiajal vastu ei võeta, siis ei pruugi paljud vanemad 1. septembril 2014 oma lapsi Puiatu Lasteaed-Kooli tuua. Otsustamatus tekitab kõhedust, paneb vanemaid lahendusi otsima.

10. jaanuar 2012 (tegemist küll elektriprobleemiga) sõnas Ene Saar ETV saates «Vabariigi kodanikud»: ---" „Sarkastiliselt rääkides võib-olla peab tunnistama, et osad maakohad tulebki maha jätta„. Täna on juba „jätetud“ Tohvri küla. Kui Puiatus kaotada kool-lasteaed, siis üks osa Viljandi vallast kaob veel, kaob raamatukogu, mõttetuks muutub Haridusseltsi maja. Puiatust kaovad töökohad, väljaränne suureneb, kogukond killustub. Viie aasta pärast ei juhtu midagi.

Puiatus suureneb Puiatu Lasteaed-Kooli sulgemisega töötute arv. Puiatu kogukonnaelu jääb kiduma. Arvan, et praegu kooli sulgemine oleks liiga väike võit kogukonna enda poole võitmise kõrval. Ka filiaalina võib jääda kool ja lasteaed väiksema tähelepanuga.

Kui Puiatu Lasteaed-Kool pannakse kinni, siis kaob raamatukogu, haridusseltsi tegevus jääb soiku.

LISA 4 – HEIMTALI PÕHIKOOLI ARVAMUSLIIDRITE INTERVJUUDE LÜHIKOKKUVÕTETE KOOND

Üheksateistkümne Viljandi valla põhiliselt Heimtali Põhikooliga seotud arvamusliidriga läbi viidud tunnustavate intervjuude koond

Meistrite Kool OÜ koolitaja-konsultant Marika Ivandi viis tunnustavad intervjuud 14.-16., 20. ja 28. mail 2014 läbi kaheksa töötaja, nelja lapsevanema, ühe nii töötaja kui lapsevanemaga, viie õpilase ja ühe kohaliku teise arvamusliidriga. Terviklikuma ülevaate saamiseks tasub kaaluda veel mõne lapsevanemaga intervjuu läbiviimist.

Milline on meie **kaugem ühine siht**? Milliste **hoiakute, teadmiste ja oskustega** inimesi me tulevikku silmas pidades kasvatame?

Kasvatame ennast tundvaid ja oma eesmärged teadvaid, sisemiselt ja väliselt tasakaalus, tänulikke, teisi märkavaid ja teistega arvestavaid, kindlate väärtushinnangutega, olulise ebaolulisest eristamise, suhtlemis- ja koostööoskusega, töökaid ning esinemisjulgusega noori. Koolis võiks tähelepanu pöörata õpilaste suhtlemis- ja majandamisoskuse arendamisele, üksteise mõistmisele ning teistega arvestamisele. Võiks õppida keeli, just vene keelt, matemaatikat, keemiat, füüsikat. Tunnis õpitav võiks arusaadavam, kergem olla. Vähemalt 1 x kuus võiks tunnis katseid teha, elulised näited aitavad õpitavat paremini mõista. Käitumise ja hoolsuse hindamine võiks paremini lahti seletatud olla. Sööklas võiks viisakam suhtumine õpilastesse olla. Duširuumis võiksid kardinad olla.

Anname noortele õnge, millega nad saavad püüdma õppida.

Kasvatame rõõmu tunda oskavaid, tugeva identiteeditundega ja isamaalise kasvatusena noori.

Õppimine oleneb õpetajast. Kui õpetaja austab õpilasi, siis õpilased austavad õpetajat. Ilusate ilmadega võiks väljas õppida, kasutades erinevaid meetodeid, mänge. Vähemalt 2 x õppeaastas võiks väljasõidud toimuda.

Kasvatame suhtlemis- ja koostööoskusega, sallivaid ning praktiliste igapäevaoskustega noori, kes oskavad väärtustada iseennast ja ümbritsevat, kes oskavad teadvustada reaalsust maailmas.

Kasvatame ennast ja oma tugevaid külgi tundvaid, inimlikke, südametarkusega, eetilise kasvatusena ja esinemisoskusega noori.

Kasvatame ennast ja teisi austavaid, käitumisoskusega, sotsiaalselt hakkama saavaid noori.

Kasvatame sotsiaalsete oskustega, tööharjumustega ja kohusetundlikke noori.

Õpilane vajab kogu aeg midagi uut, põnevat, näiteks IT, arvutite kasutamist õppetöös. Õpilased tahavad suhtlemise ja arutamise kaudu õppida. Kõik mis päevast-päeva, aastast-aastesse kordub muutub enamiku jaoks ebahuvitavaks- tekivad probleemid- õpilastel on raske keskenduda, mõtted lähevad eemale ja nendes ainetes õppimine muutub ebameeldivaks. Õppimisele tuleks läheneda uudse nurga alt, luues õpikeskkond, mis oleks võimalikult vaheldusrikas.

Koolis võiks tähelepanu pöörata õpilaste iseenda tundmaõppimisele, oma huvi ülesleidmisele, suhtlemis- ja eneseväljendusoskuse, improvisatsiooni- ja kohanemisvõime arendamisele, õpivalmiduse, töötahte, edasipüüdlikkuse toetamisele, kommete õppimisele. Tunnis võiks olla üllatusmoment, olulise ebaolulisest eristamine, konspekti koostamine, lõpus õpitust kokkuvõtte tegemine.

Koolis võiks tähelepanu pöörata suhtlemis- ja meeskonnatööoskuse arendamisele, karjääriõppele.

Tunnis võiks rohkem elulisi ja praktilisi tegevusi teha, mänge mängida, rollimänge ja situatsioone läbi teha.

Kasvatame suhtlemis- ja koostööoskusega noori.

Kasvatame hakkama saavaid, traditsioone hoidvaid, viisakaid ja distsiplineeritud noori.

Kasvatame psühholoogiliselt stabiilseid, sotsiaalselt küpseid, tervete eluviisidega, teistega

arvestavaid, hoolivaid, majandada oskavaid noori.

Kasvatame sõnadest ja kokkulepetest kinnipidavaid, aja planeerimise, „ei“ ütlemise ning suhtlemisoskusega, oma tegude eest vastutavaid noori.

Kasvatame enda tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid tundvaid, õppimise ja töötamise tahtega, kohuse- ning vastutustundlikke noori.

Kasvatame valikuid teha oskavaid, otsustus- ja vastutusvõimelisi, oma ideid teostavaid ning ettevõtlikke noori.

Kasvatame ühiskonnas hakkama saavaid, suhtlemis-, eneseväljendus- ja koostööoskusega, üksteisega arvestavaid noori.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu tugevad küljed?

Heimtal Põhikool on Viljandi maakonna kõige suurem põhikool. Heimtal Põhikooli maine on paranenud. Heimtal Põhikoolis ei ole liitklasse, viiakse läbi õuesõpet, muuseumiõpet. Heimtal Põhikoolis tegutsevad tugispetsialistid, pikapäevarühm, tasuta huvi- ja spordiringid, toimub mitmekülgne huvitegevus, informatsiooni jagatakse mitmel moel. Heimtal Põhikoolis töötab õpilasesindus, kooliraadio, mängitakse lauamänge. Õpilasi toob ja viib koolibuss. Heimtal Põhikooli ja ringtalli hoone on äsja korralikult renoveeritud, tehnilised vahendid on olemas. Heimtal Lasteaias on õppe- ja kasvatustöö paindlik, lastega tegeldakse individuaalselt.

Heimtal Põhikool on kodule lähedal, koolis saab teistega suhelda. Heimtalis teavad kõik kõiki. Mulle meeldib tunnis tehtut ise kontrollida.

Heimtal Põhikooli hoone ja tehnilised vahendid on suurepärases korras. Heimtal Põhikoolis peetakse oluliseks pärandkultuuri ja noorgiidade tegevust. Heimtal Põhikoolis õpib piisavalt lapsi.

Heimtal Põhikoolis töötab eripedagoog.

Heimtal Põhikooli hoonete kompleks on suurepärane, õpilastel on väga head sportimisvõimalused.

Heimtal Põhikoolis töötab tugev tantsuõpetaja. Puiatu Lasteaed-Koolis peetakse oluliseks loodusõpetust, õuesõpet, tegutseb kooliaed. Puiatu Lasteaed-Koolis on lastel rahulik ja turvaline, HEV lastega tehakse individuaalset tööd. Puiatus on käsipall populaarne. Projektide abil on taastatud Puiatu Rahvamaja, kus mõned kuud on töötanud laste laulumängu ring.

Heimtal Põhikoolis mängib vahetundidel muusika.

Heimtal Lasteaeda on olnud kogu aeg rohkem tahtjaid, kui lasteaias on kohti. Heimtal Lasteaia ja Põhikooli tööga ollakse väga rahul. Gaasitrass on Heimtal Lasteaia juurde välja ehitatud. Heimtalis on olemas kohalik initsiatiivgrupp Teeklubi liikmete näol. Laste kodulähedane võimalus koolis ja lasteaias käia. Heimtal spordihoone, hobused. Suurepärane logistiline asukoht. Hästi suudetakse ohjeldada kiusamist ja jõhkrust. Kool suudab vajadusel ümber kasvatada ka linnast saadetud väänikudki. Piisav konservatiivsus.

Heimtal mõis on korras, toimuvad mõisapäevad. Heimtal Põhikoolis tegeldakse juba aastaid kodu-uurimisega, osaletakse kodu-uurimise konverentsidel ja korraldatakse neid, traditsioone peetakse oluliseks. Heimtal mõisa pargiprojekt läheb töösse. Heimtal Lasteaias töötavad tugevad õpetajad.

Heimtal Põhikool on mõisakool, klassiruumid mahutavad maksimaalselt 20 õpilast. Heimtal Põhikooli ruumid ja tehnilised vahendid pakuvad piisavalt võimalusi. Heimtal Põhikoolis on muuseumituba, aastaid on tegeldud koduloouurimisega. Heimtal Põhikool on oluline tööandja. Heimtal Lasteaias töötavad tugevad õpetajad. Heimtalis on head sportimisvõimalused, lasteaed, raamatukogu, kergliiklustee. Heimtal ja Viljandi vahel saavad kõik liikuma, Viljandi asub piisavalt lähedal. Pärsti valla päevad olid olulised. Heimtal koolile, lasteaiale ja kohalikele annaks lisavõimalusi kooli staadioni väljaehitamine (on kooli arengukavas). Kompleks (spordihoone+ staadion) tervikuna oleks piirkonnale ja vallale hea võimalus vastu võtta erinevaid spordisündmusi (koolinoorte üritused, tervisesport ja terviselikumine).

Viljandi Vallas mitu põhikooli erinevates piirkondades. Heimtal Põhikool on üks ilusamaid koole Viljandimaal. Tugevad koolijuhid. Mitmekesine huvitegevus koolides.

Heimtali Põhikool on väga hea kool, koolis on mõõdukalt õpilasi, õpilased saavad suhelda, ennast leida, neid aidatakse järele. Õpilased ja õpetajad tunnevad üksteist paremini, kuna õpilaste arv ei ületa seda piiri, mil õpilasi on juba liiga palju ja kõiki märgata ei suudeta. Heimtali Põhikoolis on super maitsev söök, töötab palju huviringe. Keegi ei jää märkamata.

Heimtali Põhikool ja spordihoone annavad õpilastele ja õpetajatele palju võimalusi. Heimtali spordihoonet saab tasuta kasutada. Heimtali Põhikoolis toimus triiksärgi kampaania. Heimtalis tunnevad kõik kõiki. Heimtali ja Ramsi vahel on kergliiklustee, ümbruses terviserajad.

Heimtali Põhikooli hoone ja õppetingimused on head, kool asub looduse keskel, tundide ajal käiakse metsas, viiakse õuesõpet läbi. Heimtali Põhikoolis tegutseb õpilasesindus, kooliraadio, on võimalik mõjutada koolielu. Käidi just multifilmide tegemist õppimas.

Heimtali Põhikool on valla suurim kool. Heimtali Põhikooli hooned on korras, koolis töötavad sotsiaalpedagoog, huvijuht, tegutseb palju huviringe. Heimtali Lasteaias töötab tore personal, tehakse head sisulist tööd. Heimtali Lasteaed ja Põhikool teevad koostööd. Pärsti vallas tegutses noorte volikogu.

Heimtali Põhikoolis on ideaalsed õppimistingimused, kaasaegne tehnika, sportimisvõimalused, head õpetajad. Lapsevanemad on viimastel aastatel kohe 1. klassi lapsed tooma hakanud. Heimtali kogukond on arenev.

Heimtali Põhikool on lapsesõbralik, hubane ja korda tehtud.

Heimtali Põhikoolis õpivad muukeelsed, lihtsustatud õppekava alusel õppivad lapsed. Heimtali Põhikoolis töötavad eripedagoog, sotsiaalpedagoog, õpiabirühmad, pikapäevarühmad. Heimtali Põhikoolis on aktiivne huvitegevus, mängitakse võrkpalli, käsipalli. Heimtali Põhikooli esindatakse väljaspool oma kooli. Lasteaia sõpruskond on oluline.

Heimtalis on renoveeritud mõisakool ja spordihoone. Heimtali Põhikoolis on rahulik miljö, koolis töötab eripedagoog. Viljandi linna lapsed vajavad vahel väikesi klassikollektiive ja tulevad seetõttu Heimtali Põhikooli. Bussiühendus Heimtali ja Viljandi vahel on hea ning võimaldab Viljandi linna lastel Heimtalis õppida.

Heimtali mõisas on põhikool tegutsenud pikka aega. Heimtali Põhikoolis peetakse kodu-uurimist oluliseks. Heimtali Põhikool teeb koostööd Pärilasteaiaga, kooli esindajad esinevad Pärilasteaia lastevanemate koosolekul, Pärilasteaia vanemad külastavad Heimtali Põhikooli avatud uste päevi. Buss toob Pärilapsed Heimtali Põhikooli.

Heimtali Põhikool on turvaline ja väike kool. Heimtali Põhikooli hoone ja õppetingimused on väga head. Heimtali Põhikoolis töötab nii tugevamaid kui nõrgemaid õpetajaid. Heimtali Põhikoolis tegutseb ca 20 huviringi. Heimtali Põhikooli hoolekogu teeb head tööd. Ramsi Lasteaias on kõik olemas.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu nõrgad küljed?

Heimtali Põhikooli kunagine kehva maine ja renoveerimise käigus toimunud kohtuprotsessid mõjutavad veel täna arvamust koolist. Heimtali mõisapark on kohati eluohtlik. Muinsuskaitse nõuded seavad mõisakooli ruumide kujundamisele on piirangud, ruumid kipuvad vahel olema rohkem vaatamiseks kui kasutamiseks. Heimtali Lasteaia ruumid on kohati eluohtlikud, aed laguneb. Heimtali Põhikoolis ei meeldi pidevalt mõisa ja spordihoone vahel liikuda, spordihoonet ja arvutiklassi kasutatakse vähe. Peaaegu ükski Heimtali Põhikooli tund ei meeldi. Mulle ei meeldi, kui Heimtali Põhikooli õpetajad karjuvad ja nad ei pane tähele, kui ma räägin. Pidžaamapidu on juba aasta aega planeeritud, aga õpetajad pole selle läbiviimiseks aega leidnud.

Heimtali Põhikoolis töötab vähe noori õpetajaid, olemasolevad õpetajad on maakondlike ja vabariiklike aineühenduste tegevuses vähe aktiivsed. Heimtali Põhikool otsib hetkel sotsiaalpedagoogi. Heimtali Põhikoolil puudub staadion ja majutusvõimalus. Heimtali ja Ramsi vahel on vana vimm. Heimtali Lasteaia hoone vajab remonti.

Heimtali Põhikoolis tunduvad lapsed lärmakamad olevat, tuleb ette kiusamist. Ramsis on lapsed

närvilised. Väikeses koolis ei pruugi laps sõpra leida.

Heimtali Põhikoolis segab keskendumist lärm või kellegi mõttetu loba. Heimtali Põhikoolis on liiga vähe tegevusi, õpetajad ei taha kaasa teha, nad on vanad, distsipliin on tähtis. Pidžaamapidu lükatakse kogu aeg edasi. Õpilaste suitsetamine on probleemiks, konid on visatud bussijaama ja kooli ümbrusesse, õpilased teevad seetõttu töötunde. Heimtali Lasteaia ei meeldinud lõuna ajal magada, õues oli vähe tegevusi. Kui Ramsile tuleb uus lasteaed, siis võiks Heimtali Lasteaia sulgeda. Viljandi vallas võiksid töö- ja puhkelaagrid toimuda.

Heimtali Lasteaed võiks rohkem ringtalli võimalusi kasutada. Heimtali Lasteaia ruumid vajavad hoolikat kütmist kuna on millegipärat gaasiküttega siiani ühebnamata. maja on vana. Heimtali Põhikooli õpilastelt ei nõuta õpilaspäeviku täitmist. Heimtalis ei ole külaplatsi, külatuba. Ramsi õpilased peavad ennast paremaks, teisi maakateks. Koolides võiks olla sisse viidud majandusalast algõpet.

Heimtali Põhikoolis on kaadriprobleeme, mõnel aineõpetajal on liialt palju kohustusi, tööd mitmes paigas ja eluvaldkonnas, teine spetsialist samas alakoormusega. Inimlikult võttes ei jõua kõike hästi teha, töö kvaliteet kannatab. Heimtali Põhikooli 7.-9. klassis õpib käitumis- ja õpiraskusega õpilasi, Viljandist tulevad just raskustega õpilased Heimtali õppima.

Heimtali elanikkond on eakas, koolilapsi pole palju. Heimtali Lasteaia hoone ja aed vajavad remonti. Mulgid on suured isemõtlejad, külade vahel on vähe koostööd. Ühinenud valdade haridusasutused on piisavalt hajutatud.

Viljandi vallas ollakse pettunud, sest Pärsti valla tegevust tehakse maha. Koolidesse suhtutakse kui ettevõtlusesse, mis peab end ära majandama. Arvestamata, et mida rohkem investeerida lasteaedadesse, koolidesse, kergliiklusteedesse jne, seda rohkem noori tahab vallas elada, mille tulemusel suureneb tulevikus tulumaksu laekumine ning suureneb ka vallas sündivuste arv.

Praeguseks aga suhtutakse eriti Pärsti valla piirkonda negatiivselt, kuna siia on liigselt investeeritud, arvestamata, et selle tulemusel on laste arv Heimtali Põhikoolis kasvanud. Kui Pärsti vald toetas kooli tegevust, uuendusi jne. Kuna Heimtali kool on mõisakool, oleks Kaunite Kunstide kool ning loodusainete suunitlusega erakooliga ühinemine aidanud Heimtali koolil eristuda ja rõhutada, et tegemist on mõisakooliga, mis oleks vallale olnud reklaamiks ja tõmbenumbriks, aga kahjuks taanduv uues vallas kõik vaid rahale nägemata idee potentsiaali ja perspektiivikust tuleviku suhtes. Nagu ka kõikides teistes Eesti koolides, nii ka Heimtali Põhikoolis on meeletult tihe õppeprogramm. Õpilastelt tahetakse kõike ja hästi palju, hinnete tähtsus on liiga suur. Õpilastel endil puudub motivatsioon, on ükskõik. Kui me tahame midagi muuta, siis tuleb alustada õpetajatest, omavahelisest suhtlemisest. Tänaõpilased ei saa õppida nii nagu kunagi õpiti. Töötunnid suitsetamise ja põhjusest puudumise eest ei meeldi, tuntakse endid kui orjana. Kui transport ümber korraldatakse, siis võiks üks kool olla.

Heimtali Põhikoolis ei tehta sooja ilmaga õuesõpet. Heimtali Põhikooli õpetajad ei ole valmis uuendustega kaasa minema. Koolibussi liikumine ei ole läbi mõeldud, laste päevad on pikad. Heimtali Põhikooli vanemate klasside õpilased ei saa pikapäevavarühmas õppida. Heimtali Põhikooli huviringides ei käida palju, minnakse pigem Viljandisse. Peale tunde sõidavad paljud noored Viljandisse, 21:00-ks tulevad koju.

Heimtali Põhikooli õpetajad kipuvad tunnis karjuma. Õpilased lähevad tundidest sageli ära. Õpilaste vahel esineb tülisid, mis lahendatakse üsna ruttu. Omavahelisele suhtlemisele tasub rohkem tähelepanu pöörata.

Laste loovusele ja innovaatsusele pööravad õpetajad vähe tähelepanu. Heimtali ühisüritustest on osavõtt väike olnud. Heimtali ja Ramsi elanike vahel on mingi vana vimm.

Kui inimesed tulevad maale elama, eeldavad nad, et maal on väike kool.

Heimtali Põhikoolis ei tööta piisavalt noori õpetajaid, õpetajad on mugavustsoonis, juhtkond ei ole valmis muutusteks. Koolibussi ring on liiga pikk. Heimtali Lasteaia hoone on väga kehvast seisust,

õpetajad on eakad. Haridusasutuste juhtimise peale raisatakse liiga palju ressursse. Heimtali Põhikooli ei tule noori õpetajaid. Heimtalis elab palju vanemaid inimesi. Ramsi inimesed peavad ennast Heimtali inimestest paremaks. Sageli valitakse, kellega suheldakse või ei suhelda üldse.

Heimtali Põhikoolis tuntakse sotsiaalpedagoogist puudust. Heimtali kogukonnaelu ei ole enam nii aktiivne.

Heimtali Põhikoolis töötab vähe noori õpetajaid, mõned õpetajad on maakondlike ja vabariiklike aineühenduste tegevuses vähe aktiivsed. Heimtali Põhikool otsib hetkel sotsiaalpedagoogi. Heimtali Põhikoolil puudub staadion ja majutusvõimalus. Heimtali ja Ramsi vahel on rivaalitsemine. Heimtali Lasteaia hoone vajab remonti.

Heimtali Põhikoolil on raske leida häid töötajaid, pole täiskoormust pakkuda. Heimtali Põhikooli huviringides käib vähe lapsi, lapsed pannakse Viljandi spordiringidesse. Heimtali kogukond on eelarvamustega, külas elab palju eakaid.

Millised on Viljandi valla haridusasutuste ja kogukonna arengu pakutavad **võimalused**?

- 1) Heimtali raamatukogus võiks lasteaia jaoks ruume leida, hoida kokku juhi, koka, kütja ametikohtadega, lapsevanem on valmis lasteaiale uue aia ehitama;
 - 2) Heimtali Põhikooli maine kujundamisega võiks rohkem tegeleda, koolist võiks saada lähimate külade keskus;
 - 3) Heimtali Põhikool võiks Viljandi linna huvikoolidega koostööd teha;
 - 4) Heimtali Põhikooli ja Ringtalli ruumides võiks laagreid korraldada, samuti kontserte, pulmi, konverentse jne;
 - 5) Moonakate majast või praegusest Heimtali Lasteaia hoonest võiks majutuskoha teha;
 - 6) Heimtalis ja lähiümbruses võiks krunte müüa.
- Endisel Pärsti vallal oli vastu võetud otsused:
- 1) kui koolis õpib alla 10 lapse, siis pannakse kool kinni;
 - 2) Heimtali Lasteaed ja Põhikool pidid arengukava järgi 2013. aastal ühise juhtimise alla minema. Moonakate maja võiks renoveerida, I korrusele tuleks lasteaed ja toitlustusvõimalus, II korrusele majutus + õpilaskodu. Staadion tuleks valmis ehitada. Bussitranspordi probleemid tuleks ära lahendada, koolile võiks osta väikese bussi, lisaks tootsid ja viiksid lapsi kaks Heimtali eraettevõtjat.
 - 1) Puiatusse võiks lasteaed ja 1.-3. klass jääda nii kaua, kui lapsi kooli tuuakse;
 - 2) Heimtali lasteaia lapsed võiks Ramsile viia, Ramsi koolilapsed Heimtali tuua;
 - 3) Puiatusse võiks jääda vähemalt lasteaed, kui koolilapsed tuuakse Heimtali, siis tuleks transport väga hästi läbi mõelda.
 - 1) Heimtali ja Puiatu lasteaiaid peavad alles jääma;
 - 2) kui otsustatakse Heimtali LPK sulgeda, tuleb leida grupp inimesi, kes võtavad hoone edaspidise saatuse külamaja, päevakeskuse aga eelkõige lastehoiu teenuse osutamiseks vallaga võimalusi otsida ja leida;
 - 3) lastele ja vanematele tuleks lasteaeda ja kooli minekuks tagada transport.
 - 1) Viljandisse võiks veekeskuse ehitada, mitte Ramsi Lasteaeda;
 - 2) Heimtali lasteaed peaks jääma, sinna tulevad ka Halliste valla lapsed, aga Ramsile mitte;
 - 3) kui vald leiaks neile mõnele moonakate maja perele korterid, saaks ehk sinna majutuskohad, hosteli luua;
 - 4) Kaunite Kunstide Koolis võiksid oma õpetajad töötada.
 - 1) Raamatukogu ruumide arvelt on võimalik lasteaiale ruume leida;
 - 2) Ramsi uus lasteaed võib lastehoiu vajaduse katta;
 - 3) elamuehitus annaks noortele peredele võimalusi Heimtali elama tulla.
- Heimtali ja lähipiirkonna inimestele on oluline lasteaia olemasolu, selle arendamine ja vastavus tervisekaitsenõuetele, turvalisuse tagamine jne.

1) Heimtali Lasteaia lapsed võiksid Ramsi Lasteaias käia;

2) Puiatu koolilapsed võiksid Heimtalis õppida;

3) Päril, Puiatus, Pärstis võiks lasteaedade juhtimine ühendatud olla (üks juhataja ja majandusjuhataja kõigil kolmel lasteaial. Töökoormus ei kolmekordistu sellega, et kolm asutust korraga juhtida, vaid suureneb minimaalselt).

Lasteaia lapsi on võimalik bussiga lasteaeda tuua, kui lasteaia õpetajad koos lastega lasteaeda sõidavad (juhul kui on vaja mingist piirkonnast lapsed kaugemale lasteaeda transportida).

1) Heimtalis võiks luua eralasteaia;

2) Heimtali Lasteaia õpetajad võiksid lastega koos Ramsi Lasteaeda tööle asuda;

3) Heimtalis võiks tegutseda külavanem, küla aktiiv, toimuda järjepidevad sündmused, Heimtali Põhikooli töötajad võiksid initsiatiivi üles näidata;

4) Endise Pärsti valla noorte volikogu võiks kasvada Viljandi valla noorte volikoguks, igast endise valla noorte volikogust kuuluksid kaks liiget ülevallalisse noorte volikogusse, noored osaleksid volikogu koosolekutel, neil on oma põhikiri, protokollid, erinevad sündmused – talgud, lastekaitsepäeva tähistamine jne.

Kui bussitransport on laste ja vanemate jaoks mõistlikult välja töötatud, siis leitakse lahendusi, ollakse valmis liikuma.

1) Ramsis ja Puiatus võiksid lasteaiaid töötada;

2) kõik koolilapsed võiksid Heimtalis käia, pigem üks tugev kool ja lasteaiaid;

3) tasuks mõelda ka Heimtali Põhikooli ruumides Heimtali Lasteaia jaoks ruumide leidmisele, võiks olla ühine juhtimine;

4) koolide vahel võiks toimuda õpetajate vahetamine;

5) endise Pärsti valla lasteaedadel ja koolidel võiks olla üks juht, üks lasteaedade õppealajuhataja ja üks koolide, ühine haldus- projekti- ja turundusjuht.

Transpordi korraldus tuleks läbi mõelda.

1) Ramsi uues lasteaias võiksid kõik lapsed käia, Heimtali Lasteaia personali pärast paneksin täna lapsed Heimtali Lasteaeda;

2) Koolilapsed võiksid Heimtali Põhikoolis käia, lasteaia ja kooli ühise juhtimise, koostöös ruumide kasutuse peale tasub mõelda.

Aastapäevapeod ja sündmused võiksid kogu ümbruskonnale toimuda. Külade ettevõtmised nii ühes kui teises külas.

1) Lasteaiaid võiksid kohapeale jääda;

2) koolilapsed võiksid Heimtali Põhikoolis käia.

Kooli staadioni võiks ehitada, majutusvõimaluse võiks luua.

Endisel Pärsti vallal oli vastu võetud otsus: kui koolis õpib alla 10 lapse, siis pannakse kool kinni.

Bussitranspordi probleemid tuleks võimalikult varakult ära lahendada. Heimtali Põhikoolis võiks ka hommikuti pikapäevavähi töötada. Heimtali Põhikooli positiivset kuvandit tuleks Päril, Ramsil ja Puiatus levitada (perepäevad, isadepäevad, ideede laadad jne).

Tuleks mõelda:

1) Kaunite Kunstide Kooli loomisele;

2) koostööhariduse õppesuunale;

3) koostööle hobusetalliga, treeningute võimaldamine;

4) eelkutseõppe rakendamisele koostöös Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooliga;

5) Heimtali Lasteaia ruumides majutuse ja toitlustusega tegelemisele.

1) Kõik lasteaedade ja koolide lapsed võiksid olla ühise juhtimise all;

2) Ramsis võiks lasteaed töötada, Heimtalis põhikool.

Lastevanemate arvamust tasub kuulda võtta.

Millised on Viljandi valla haridusasutustes ja kogukonna arengus varitsevad **ohud**?

Kui Heimtali lasteaed, võib koolis õpilasi vähemaks jääda. Viljandi vald võttis Pärsti valla rahaliste raskustega üle. Võib tekkida olukord, kus rahade kokkuhoiu eesmärgil on vaja kedagi koondada. Muutused on rasked kuid paratamatud.

Muutusi tuleb teha. Suurimaks ohuks on laste defitsiit. Samuti haridusreformi mitte teostamise puhul rahaline ülemaksmine laste hariduse andmisel.

Kui lapsi ei ole, siis tuleb haridusasutus sulgeda.

Nagu igal pool napib inimesi, lapsi ja raha, nii peredel kui vallas. Seda enam tuleb kompromissi otsida võimalikult paljude inimestega, et mitte anda valla poolt signaali, et elanike võimalused ja vajadused ei lähe vallale korda. Nii põhimõttelised muudatused ei tohi algust saada ilma kohalikega korralikult kaalumata kuna alles liitunud valla volikogu ei ole kindlasti pädev hindama „võõra piirkonna“ arengusuundi.

Suuri rahalisi koormusi ei tohi küll juurde võtta.

Kui keegi toetab, siis entusiasm säilib, kuid lihtsalt entusiasmist ei jää nii nagu on. Mingeid muudatusi on ikka vaja. Inimesed, kes on seotud lasteaia tööga on olulised kogukonna liikmed-suhtlevad igapäevaselt väga paljude peredega, löövad kaasa kogukonna üritustel (talgupäevad, laadad, klubilikumine, üritustel osalejatena) nad on info kandjad-andjad ja identiteedi hoidjad-kujundajad, järjepidevuse hoidjad. Heimtali lasteaia kaotamine kaotaks ka need inimesed piirkonnale-erialast haridust kohapeal pakkuda poleks, Ramsi lasteaed komplekteeruks ilmselt olemasoleva kaadri ja kohaliku asula inimestest. Linna tööle käies kaob side, oht muutuda „magalaks“? Kindlasti on samad ohud iga väiksemas kohas, kus on kadumas üks või teine asutus. Kui piirkonnas töö ei liida, jääb kogukondlik suhtlus oluliselt väiksemaks, kaovad ühised teemad... Lasteaia laste ühte lasteaeda vedamine on keeruline. Heimtali Lasteaed muutub ohtlikuks. Liitklassis on õpilasel keeruline õppida. Kui muutusi ei tehta, ei ole edasiminekut, vaid on tagasimineku. Vallaametnike suhtumine koolide majandamisel sarnane ettevõtlusega, näha tahetakse kohest tulemust.

Muutused tulevad, tahame me või ei taha. Otsused tehakse oma arvamuse järgi, ei teata elanike soove. Ühinenud vald läheb pankrotti.

Heimtali Lasteaia ruumid vananevad. Kui ei ühendata, siis lähevad kõik ressursid hoonetesse, tingimuste loomiseks.

Raha on järjest vähem.

Võib juhtuda, et Heimtali Lasteaia hakatakse lapsi ära viima.

Ilmselt midagi tuleb ette võtta. Kõiki haridusasutusi ei jõuta üleval pidada. Kas keegi aitab koondatutel ka tööd leida? Inimeste töötus ei ole ju kokkuhoid, sest siis on vaja maksta toetusi ja kannatab inimeste tervis.

Kui Heimtali ei ole lasteaeda, siis võib juhtuda, et lapsed viiakse Viljandi lasteaeda.

Muudatused on vajalikud.

LISA 5 – VIJANDI VALLA TEISTE ARVAMUSLIIDRITE INTERVJUUDE LÜHIKOKKUVÕTETE KOOND

Kuue Viljandi valla arvamusiidriga läbi viidud tunnustavate intervjuude koond

Meistrite Kool OÜ koolitaja-konsultant Marika Ivandi viis tunnustavad intervjuud 27.- 28. mail 2014 läbi kuue kohaliku arvamusiidriga. Terviklikuma ülevaate saamiseks tasub kaaluda veel mõne arvamusiidriga intervjuu läbiviimist.

Milline on meie **kaugem ühine siht**? Milliste **hoiakute, teadmiste ja oskustega** inimesi me tulevikku silmas pidades kasvatame?

Kasvatame iseenda ja ümbritsevaga hakkama saavaid, kodupaika armastavaid, hoolivaid, sotsiaalsete ja igapäevaste praktiliste oskustega, mõtlemis- ning meeskonnatööoskuse ja proovimistahtega noori.

Kasvatame oma huvides, tugevates ja nõrkades külgedes orienteeruvaid, realistlikult oma võimeid hindavaid, järgmisteks sammudeks valmisolevaid noori.

Kasvatame vastavalt oma võimetele ja võimalustele haritud, suhtlemis- ja käitumisoskusega, ennast ja teisi austavaid, ausaid, avatud ja loova mõtlemisega noori.

Kasvatame positiivse hoiakuga, mõtlemis- ja analüüsioskusega, oma arvamusel ning selle avaldamisioskusega noori.

Kasvatame endast ja teistest hoolivaid, suhtlemis- ja koostööoskusega noori, kes teavad ja arvestavad, et iga inimene on väärtuslik. Positiivse hoiaku olemasolu on toeks igale oskusele ja teadmisele.

Kasvatame loodust tundvaid, praktilise mõtlemis- ja tegutsemisioskusega noori.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu **tugevad küljed**?

Ramsi ja Heimtali vahemaa ei ole suur, on võimalik liigelda. Heimtali Põhikool ja ringtall on renoveeritud.

Heimtali Põhikooli hoone ja tingimused on head. Puiatu kogukond on tugev, on seistud Puiatu Rahvamaja renoveerimise eest.

Puiatu Lasteaed-Koolis on vaikus ja rahu, looduslähedus. Heimtali Lasteaed on 50 aastat püsinud nagu väike perekond. Ramsi Lasteaed-Kooli ümber on kujundatud uhke park, maja on soojaks saadud, uus mänguväljak ehitatud. Heimtali Põhikooli hooned on renoveeritud, spordisaalis on palju sportimise võimalusi. Heimtali Põhikoolis töötavad tugevad klassiõpetajad, kehalise kasvatuse õpetaja.

Heimtali Põhikoolis õpib üle saja õpilase, õpetajad ja direktsioon töötavad kooli arengu nimel. Heimtali Põhikoolil on positiivne hoiak koostöö hariduse ideele, Heimtali loomisel Kaunite Kunstide Kool.

Puiatus tegutseb haridusselts, on olemas koostööle mõtlev kogukond.

Endiste Pärsti valla haridusasutuste abiga korraldati väga erinevaid ülevallalisi kultuurisündmusi. Vallas toimusid ülevallalised laste laulu- ja tantsupäevad 12 aastat, tähistati valla lipupäeva, toimusid küladepäevad, koolidevahelised spordipäevad jne. Ülevallalised meeskonnad kaasasid oma tegevustesse külakogukondi ja vahel ka naabreid teistest omavalitsustest.

Vallas olid aktiivsed pensionäride ühendused, mitmed MTÜ-d, väarikate nõukogu ja noorte volikogu.

Puiatu Lasteaed-Koolis tehakse HEV lastega tööd, Puiatu Lasteaed-Kool on kogukonna süda. Heimtali Põhikooli hoone ja ringtall on renoveeritud.

Millised on Viljandi valla selle piirkonna haridusasutuste ja kogukonna arengu **nõrgad küljed**?

Puiatu koolimaja on kehvast seisust. Puiatust on lapsi Heimtali keeruline tuua.

Heimtali Lasteaia hoone ja aed vajavad renoveerimist. Puiatu koolimaja on kehvast seisust.

Puiatu koolimaja on kehvast seisus. Heimtali Lasteaia hoone ja aed vajavad renoveerimist, inimeste vahel on sisepinged. Pärsti Lasteaed on külm, sisepinged kanduvad külla. Heimtali Põhikoolis on palju distsipliinirikkumisi, õpetajad on rutiini kinni jäänud, ühtsed reeglid pole kokku lepitud, koolis on kaadri- ja juhtimisprobleemid.

Heimtali Lasteaia hoone on kehvast seisus. Puiatu koolihoone vajab renoveerimist.

Heimtali Lasteaia vanemad palunud oma lapsi viia üle Ramsi lasteaeda, sest Heimtali Lasteaia personal olevat vananenud vaadetega ja mugavdunud.

Puiatu koolimaja tingimused on kohutavad. Kooli teeninduspiirkonnas elab sotsiaalsete probleemidega peresid.

Endises Pärsti vallas ei olnud valla poolt külavanemaid määratud.

Puiatu koolimaja vajab remonti, Puiatu asub nõ Viljandi valla ääremaal. Heimtali Lasteaia hoone ja aed vajavad remonti, maja on väike ja kitsas.

Millised on Viljandi valla haridusasutuste ja kogukonna arengu pakutavad võimalused?

1) 1. septembrist 2015 lähevad Ramsi koolilapsed Heimtali Põhikooli õppima, Heimtali Lasteaia lapsed saaksid ümber kolida Ramsi praegustesse kooliruumidesse;

2) 1. septembril 2016 valmib Ramsi uus lasteaed;

3) kui transport tagatakse, siis on võimalik Puiatu lapsi Heimtali Põhikooli tuua.

Kui külla jääb kool, säilib arenguvõimalus, noored saavad maale elama tulla. Võimalik on juhtimist ühendada ja juhtimiskulusid kokku hoida.

1) Ramsisse ehitatakse uus lasteaed, kus võiksid nii Ramsi kui Heimtali lapsed käia;

2) Heimtali Põhikoolis käiksid Heimtali lähiumbruse koolilapsed;

3) Puiatusse võiks jääda lasteaed ja 1.-3. klass.

Heimtis tuleks krunt müüa, infrastruktuur välja ehitada.

1) 1. septembrist 2015 lähevad Ramsi koolilapsed Heimtali Põhikooli õppima, Heimtali Lasteaia lapsed saaksid ümber kolida Ramsi praegustesse kooliruumidesse (ruumides tuleks väike remont teha);

2) 1. septembril 2016 valmib Ramsi uus lasteaed;

3) Puiatus võiks avada koostööhariduse õppesuuna koostöös Viljandi Waldorfkooliga + koondada sinna kogu piirkonna HEV lastega töö, tasuks mõelda kooliklasside raamatukogu või rahvamaja ruumidesse üleviimisele.

4) kogu piirkonna bussitransport tuleks üle vaadata.

1) 1. septembrist 2015 lähevad Ramsi koolilapsed Heimtali Põhikooli õppima, Heimtali Lasteaia lapsed on mõistlik ümber kolida Ramsi praegustesse kooliruumidesse;

2) 1. septembril 2016 valmib Ramsi uus lasteaed;

3) Puiatusse võiks jääda lasteaed ja vähemalt 1.-3. klass, uus katel tuleks käiku lasta.

Muutusi on vaja, inimesed peavad kaasatud ja informeeritud olema.

1) 1. septembrist 2015 pakutakse Ramsi koolilastele võimalust õppida Heimtali Põhikoolis, Heimtali Lasteaia lapsed saaksid ümber kolida Ramsi praegustesse kooliruumidesse;

2) Aastal 2016 valmib Ramsil uus lasteaed.

1) Puiatu Lasteaed-Koolist võiks HEV laste kooli välja arendada, mis on loodushariduse suunaga, Puiatu Koolile võiks 2-3 aastat eneseleidmise aega anda, seni sponsorite abil hoonet ja küttesüsteemi renoveerida;

2) kogu piirkonna bussitransport tuleks üle vaadata ja ümber korraldada.

Millised on Viljandi valla haridusasutustes ja kogukonna arengus varitsevad ohud?

Majanduse arengud ei võimalda nii jätkata nagu praegu, ressursse jääb liiga väheks. Ramsi ja Puiatu koolid on väikesed, midagi tuleb muuta.

Alati on vaja midagi ette võtta, muidu on hääbumine.

Ressursse kulub palju. Midagi tuleb kindlasti ette võtta, samas muutusi ei tohiks teha poole

õppeaasta pealt.

Olemasolevate, kuid siiani renoveerimata hoonete ja korraldamata personaliga haridusasutuste pidamine on kulukas.

Reorganiseerimine ei ole haridusasutuse sulgemine. Sulgemisega kaasneb piirkonna tühjenemine ja elujõuetus.

Kui väikeses Puiatu koolis on palju HEV lapsi, siis see võib tuua laste omavahelistesse suhetesse enneolematuid olukordi, mis ei allu harjumuspärastele koolielu reeglitele.

Kas tavalapsed, nende vanemad ja külakogukond on selleks valmis?

Kui riigi poolt otsust ei tule, siis pannakse Puiatu kinni.

